

BİLGİLENDİRME FORMU

Tüberküloz (Tbc)

Tüberküloz bakterilerin yol açtığı bulaşıcı bir hastalıktır. En yaygın formu akciğer tüberkülozu olmakla birlikte lenf düğümleri, plevra, ürogenital sistem, kemikler, eklemler veya sindirim sistemi gibi diğer bölgelerde de görülebilmektedir. Diğer tüm bakteriyel enfeksiyonlar gibi tüberküloz da antibiyotiklerle tedavi edilebilir. **Bununla birlikte tedaviye uzun süre devam edilmelidir.**

Akciğer tüberkülozu nasıl bulaşır?

Açık akciğer tüberkülozu hastaları tarafından Tbc bakterilerini içeren minik damlacıkların öksürme, hapşırma ve konuşma sırasında ortama salınmasıyla başkalarına bulaşır. Bu hastalık taşıyan damlacıklar havada birkaç saat asılı kalabilir ve böylece tüberküloz hastalarıyla aynı odada bulunan kişilerin hava yollarına girebilir. Enfeksiyon riski hastayla temas süresine ve temasın kapalı bir odada gerçekleşip gerçekleşmediğine bağlı olarak değişir. Çok sık olmayan temas söz konusu olduğunda veya temas iyi havalandırılmalı bir binada gerçekleştiğinde enfeksiyon riski son derece düşüktür. Bağışıklık sistemi çökmüş kişiler yüksek enfeksiyon riski altındadır.

Enfeksiyonun kapılmasından hastalığın başlangıcına ne kadar süre geçer?

Tüberkülozun inkübasyon süresi uzundur. Hastalığın ilk belirtileri enfeksiyondan yaklaşık 12 hafta sonra görülebilir. Hastalık genelde enfeksiyondan 2-3 yıl sonra ortaya çıkar. Tüberküloz, aslında bakılırsa onyıllar sonra da ortaya çıkabilir. Bağışıklığın zayıf olması hapsedilmiş mikropların yeniden aktive olmasına yol açar.

Tanı nasıl konur?

Tanı için birincil olarak tipik tüberküloz doku değişimlerinin görülebileceği bir akciğer röntgeni gerekir. Gerekirse ayrıca Mendel-Mantoux tüberkülin testi uygulanır. Ayrıca tüberküloz bakterileri sputum ve bronşiyal sekresyon veya dokularda bulunabilir.

Tüberküloz nasıl tedavi edilir?

Direnç gelişimini önlemek için tedaviye özgü antibiyotikler kombinasyon halinde kullanılmaktadır. 4 farklı ilaçla 2 aylık tedavinin ardından etkili olduğu kanıtlanmış başka 2-3 ilaçla en az 4 aylık bir diğer tedavi uygulanır.

Tüberküloz aşısı olunabilir mi?

BCG aşısı 1990 yılına kadar Avusturya'da tüm yenidoğanlara yapılıyordu. Bununla birlikte gerçekleştirilen çalışmalarda aşılamanın yeterli aşı kapsamı sağlamadığı ortaya çıkarıldı.

Tüberküloz enfeksiyonu riski Orta Avrupa'da çocuklarda son derece düşüktür. Genel aşı bebeklerde dahi enfeksiyonu önlemediği için önerilmemekte olup yalnızca genel şiddetli tüberküloz formlarına karşı koruma sağlamaktadır. Yüksek risk bölgelerinde yolculuk eden bebekler için duruma göre aşı gerekebilir. BCG aşısı, koruyucu etkisi şimdiye kadar gösterilememiş olduğu için yetişkinlerde önerilmemektedir. Aşı uygulamasından sonra Mendel-Mantoux tüberkülin testiyle tüberküloz enfeksiyonunun doğrulanması mümkün değildir.

Kendinizi tüberkülozdan nasıl koruyabilirsiniz?

Tüberküloz bulaşma olasılığı, hastanın öksürerek, hapşırarak veya konuşarak havaya saldığı bakterilerin sayısına ve bulaşıcılığına bağlıdır. Dar ve iyi havalandırılmayan kapalı alanlarda tüberküloz hastalarıyla temas eden kişiler için enfeksiyon riski yüksektir.

Tüberküloz bulaşan kişilerin %5-10'unda hayatlarının bir döneminde aktif tüberküloz gelişir. Kapalı akciğer tüberkülozu veya diğer organlarda tüberküloz bulunan hastalar, hastalıklarını **bulaştıramaz**.

Tüberküloz riskini en aza indirmek için hastalar ve temas ettikleri kişiler Tüberküloz Yasası uyarınca devlet desteği almaktadır. Tanıyı koyan hekim hastalığı sosyal sağlık hizmetlerine bildirmelidir. Tüberküloz Danışmanlık ve Araştırma Merkezi, temas edilen kişileri belirler ve enfeksiyon kaynağını veya hastalığın başkalarına bulaşıp bulaşmadığını tespit etmeye çalışır. Tüberküloz hastalarının sonraki bakım / izleme süreci sorumlu akciğer hastalıkları uzmanıyla iş birliği halinde gerçekleştirilir. Hasta yasal olarak iyileşene kadar tedaviye devam etmekle yükümlüdür.

Tedavi masrafları federal hükûmet tarafından karşılanır.

Terimler:

Bronşlar: Soluk borusundan ciğerlerin içine giden borular

Bağışıklık: Hastalıklara karşı koruma

Belirti: Gösterge; form

Enfeksiyon: Mikrop

İnkübasyon süresi: Enfeksiyonun kapılmasından hastalığın ortaya çıkmasına kadar geçen süre

Mendel-Mantoux tüberkülin testi: Lokal endürasyona (ciltte kalınlaşma) göre tüberküloz enfeksiyonu tanılamaya yönelik deri altı tüberkülin testi.

Plevra: Akciğer zarı

Sekresyon: Salgı

Sputum: Tükürük

Ürogenital sistem: İdrar yolu organları ve cinsel organlar